

Sajtóanyag

2008. október 14.

Új programot indít az Európai Bizottság a mikrofinanszírozó szervezetek megerősítésére

A Magyar Vállalkozásfejlesztési Hálózat Konzorcium (MVHK) alapító tagjai a **megyei és fővárosi vállalkozásfejlesztési alapítványok®** immáron **15 éve bonyolítói és fejlesztői a hazai Mikrohitel programnak**. A 20 alapítványt (HVK-t) 1991-1995. között az Európai Unió, a Magyar Kormány, az Önkormányzatok és gazdasági élet helyi szereplői hozták létre.

A Magyar Vállalkozásfejlesztési Hálózat Konzorcium **2006-tól tagja az Európai Mikrofinanszírozási Hálózatnak (EMN)**, amely 2008. szeptemberében Nizzában tartotta éves konferenciáját, ahol 30 ország 300 résztvevője vett részt, köztük az MVHK képviselői.

A konferencián **Danuta Hübner**, a Régió Általános Igazgatóság Európai Biztosa bejelentette az Európai Bizottság és az EIB Csoport **JASMINE** kezdeményezésének elindítását, **az európai mikrofinanszírozási szervezetek fejlesztésére**. Ennek célja a növekedés és foglalkoztatás elősegítése. A **JASMINE** betűszó teljes jelentése: **Közös Cselekvés az Európai Mikrofinanszírozási Szervezetek Támogatására**.

A **JASMINE** kezdeményezés alapelveit az Európai Bizottság 2007. novemberében fogadta el „**Európai kezdeményezés a mikrohitel fejlesztésére, a gazdasági növekedés és a foglalkoztatás támogatása érdekében**” címmel, amelyet közleményben tett közzé. A közlemény tovább pontosította a tagországok számára a célokat és ajánlásokat, hogy a mikrohitelzésben rejlő gazdaságdinamizálási és foglalkoztatást növelő előnyök hamarabb és erősebben valósuljanak meg.

A **JASMINE kiegészíti** az Európai Bizottság és az EIB által **2006-ban közösen elindított JEREMIE kezdeményezést**, amely lehetővé teszi a tagállamoknak és az EU régióinak, hogy Strukturális Alapjaikból származó vissza nem térítendő támogatások egy részét átalakítsák kifejezetten a mikro-, kis- és középvállalkozások számára tervezett pénzügyi termékekké, azaz visszatérítendő támogatássá, illetve alacsony kamatozású hitelekké.

Az Európai Bizottság Régió Igazgatósága kimutatása szerint a 27 tagországból 20 ország csatlakozott a JEREMIE programhoz valamilyen formában. (Magyarország külön, sajátos kategóriát képez az ún. **JEREMIE „típusú” megoldásával**).

Az Eurostat adatain alapuló becslések szerint a mikrofinanszírozás iránti potenciális igény az EU-ban több mint 700.000 új kölcsön lehet, amely összesen körülbelül 6,3 milliárd eurót jelent rövidtávon. A hagyományos pénzügyi, azaz főként **a kereskedelmi banki szolgáltatásokból kirekesztett mikrovállalkozók számára hatékony eszköz a (nem banki!) mikrofinanszírozási szervezetek mikrohitelzése, amelyek azonban tökehiányban szenvednek**.

Ezért fontos a **JASMINE** program szerint a legígéretesebb nem banki szervezetek tevékenységeinek finanszírozása, hogy még több kölcsönt folyósíthassanak projekt-kezdeményező mikrovállalkozásoknak.

A projekt tervezett kezdete 2009. év eleje, induló tőkéje hozzávetőlegesen 50 millió euró lesz. Az Európai Bizottság és az EIF hozzá fog járulni a kezdeményezés megvalósításához azáltal, hogy rendelkezésre bocsátja a kohéziós politika elérhető forrásait, valamint az Európai Befektetési Bank (EIB)/EIF Csoporttól és más pénzügyi partnerektől elérhető pénzalapokat.

Az EU **JASMINE** kezdeményezése egyértelmű állásfoglalás arra vonatkozóan, hogy **a mikrofinanszírozási szervezetek és a pénzügyi intézmények nem versenytársai** egymásnak, hanem egymás kiegészítői, ezért érdemes felülvizsgálni a korábbi Gazdasági és Közlekedési Minisztérium szakapparátusának téves nézeteit, amely szerint e két szektor képviselőinek versenyezniük kell az Új Magyarország Mikrohitel Program (ÚMMP) forrásaiért. A **JASMINE** üzenete egyértelműen az, hogy **nem a banki típusú mikrofinanszírozást kell**

forráshoz juttatni, hanem a mikrofinanszírozó szervezeteket. A magyar JEREMIE típusú koncepció korábbi irányai éppen ezzel ellentétesek voltak. A bankokat és a non-profit mikrofinanszírozó szervezeteket versenyeztette a források elnyerésében. Ezáltal versenyezteti a két eltérő ügyfélkört is. Így a támogatási források nem azokhoz a vállalkozásokhoz jutnak el, amelyekhez az Európai Unió és a meghirdetett kormányprogram szánja.

Az elmúlt napok, hetek eseményei - nevezetesen az USA jelzáloghitelezési problémáiból nemzetközivé duzzadt **pénzügyi válság - különös hangsúlyt és sürgetést ad a kérdésnek, hiszen a kereskedelmi bankok minden bizonnyal még szigorúbb hitelezési gyakorlatot fognak bevezetni**, ami tovább nehezíti majd a tőkehiányos és ma még gyenge magyar mikro-vállalkozások forráshoz juttatását.

Erre a problémára is kitűnő választ ad a hálózatunk által évek óta szorgalmazott alacsony kamatozású mikrohitel program, amelynek forrása lehet az EU-s támogatásokból már meghirdetett Új Magyarország Mikrohitel Program.

Az EU Bizottság közleményében az alábbi négy irányvonalat tűzte ki célul a tagországoknak:

- 1. A mikrohitelzés jogi és intézményi környezetének fejlesztése**
 - a bankok ösztönzését a mikro-vállalkozók finanszírozásában a hitelgaranciák szélesebb körű biztosításával lehet elérni. (s nem közvetlen források nyújtásával)
 - Ezen túl többek között kiemelten kezeli a javaslat „**a mikrofinanszírozási intézetek fejlesztését lehetővé tevő és az ügyfélkör szegmensét lefedő környezet létrehozását**”.
- 2. További intézkedések a vállalkozásösztönzés érdekében**
 - Pl. Az önfoglalkoztatás növelése (különös figyelemmel a munkanélküliekre és szociális segélyben részesülőkre!).
 - Képzés, mentorálás, és más üzletfejlesztési szolgáltatások biztosításával, **(aminek alapját egy jó tanácsadói program kell hogy képezze)**
- 3. A legjobb gyakorlatok terjesztésének ösztönzése**
 - Központi koordináló szervezet létrehozása az EIF-en (Európai Befektetési Alap) belül.
 - Magatartáskódex készítése, stb..
- 4. Kiegészítő források biztosítása az új és a nem banki mikrofinanszírozási intézetek számára**
 - **A kiegészítő forrásokat tehát egyértelműen csak a mikrofinanszírozási szervezeteknek szánják**, pályázat útján és lehetőleg kombinált forrásokból.

Nemzetközi összehasonlító tanulmányok (EIF, EMN) megállapításaiban egyértelműsítették, hogy nem voltak a mikrofinanszírozás területén piaci elégtelenségek hazánkban, a mikrofinanszírozási intézményrendszer kiépült.

Mindezen tények ismeretében **fontos és sürgető lenne újragondolni a magyarországi mikrofinanszírozás intézményrendszerének továbbfejlesztési irányait.** A fenti EU elvekkel szinkronban célszerűnek tartjuk **nagyobb hangsúlyt és figyelmet szentelni a több, mint másfél évtizedes mikrohitelzési gyakorlattal rendelkező nonprofit finanszírozásnak, hiszen a jelenlegi programok elsősorban a profitorientált szervezetekre építenek, és emiatt nem éri el a kormányprogram az elvárt hatékonyságot.**

A megyei és fővárosi vállalkozásfejlesztési alapítványok® hálózata a hazai megfelelője az EU irányelvekben szereplő mikrofinanszírozási intézeteknek.

Európában a magyar mikrofinanszírozási hálózat rendelkezik az egyik leghosszabb mikrohitelzési tapasztalattal és az egyik legjobb eredményekkel.

Ezért nem lenne szerencsés, ha a magyar kormányzati szándék nem venné figyelembe az EU által a közeljövőben fejlesztendő mikrofinanszírozó szervezetek (HVK-k) működési feltételeit, javaslatait, ezzel akadályozná hatékony működésüket, s annak az ügyfélkörnek a finanszírozását, amelyet a program megcélzott!

Ezért is ajánljuk - az EU direktíváinak megfelelően - **a kormány figyelmébe a már 2004-ben is megfogalmazott javaslatunkat, miszerint az eredeti, bevált mikrofinanszírozási elvek mentén térjen vissza a kormányprogram célrendszere az alacsony hatékonysággal működő mikro- és kisvállalkozások nonprofit alapú finanszírozásához.**

Véleményünk szerint **a visszatérítendő támogatásként működő mikrohitel programnak a támogatni kívánt vállalkozások megerősödését, profit képződését kell elsősorban szolgálnia, s nem a haszonelvű, profitorientált támogatásközvetítő pénzügyi szervezetek támogatását.**